

ESPLAIS LITERARIS

Donatiu del senyor

*fruy M. Ode
i Campy*

Any IV

OLOT, MARÇ DE 1924

Núm. 20

11.118

FIDELITAT

Tenim fe, les contrarietats no ens han abatut, sentim en el nostre interior l'esperit d'una raça dreturera i forta, que uneix el seny amb l'impetu, i ens mantenim fidels als nobles ideals de tota la vida sense defallences, sense confondre les tempestats amb els cataclismes, segurs que soms més forts com més socatreja la furienta ventada la soca incommovible del nostre ideal.

El nostre ideal—ho hem dit mantes vegades—ès Déu sobre totes les coses i Catalunya per Déu. Es l'ideal que Costa i Llovera marcava al nostre esdevenidor plorant la mort del poeta Verdaguer.

Des d'eixa Patria eterna, llunyedana
atèn encara a ton país natal
i amb sos alts Protectors a Déu demana
que en terra catalana
mai s'aterri la Creu... ton ideal.

Déu i Catalunya, enllaçats amb un amor que no coïbeix altres amors auriolats de noblesa, on l'ideal a que el nostre cor és ben fidel, que ha de volar com au galana al damunt del nostre anhel.

Volat! Volat com els aucells que Déu ha fet lliures i no per a tancar-se en les gabies, que els hi fabriquen els homes de cor dur; volat, no tancar-se dins una artística vitrina, com una cosa pretèrita o com si tanca un aucell mort i dissecat. Volat! volat,

encara que veus de sirena ens cantin les excel·lències de la vida anònima, sota la paternal protecció dels ben intencionats.

Vigila, esperit, vigila
no perdis mai el teu nort
no't deixis dû a la tranquila
aigua mansa de cap port.

EL PLANY DE LA TENORA

Fugint del mal temps de l'hivernada i atuïts pel fret i les neus, ens aplegàrem vora la llar santa... que encara flameja, per a contar-ne històries d'altres temps... A fins diria que ens hi havèem condormit i ens ha fet basarda la foscor de les nits llargues del hivern, que mai s'acaben.

Més, tot d'una, el plany de la tenora, com el belar d'ovella esporuguida, que del llop s'allunya, ens ha deixondit...

Veniu... veniu a ballar...
La llavor de la sardana
ès la que te de germinar.

La sardana aixecarà el nostre esperit amb l'ardidesa de sos cants.

Fomentem la nostra dansa tan formosa, tan gentil, tan honesta.

Ella és formosa com el paisatge de nostra encontrada, on la natura a dolls hi vessa el sentiment de la bellesa.

Es gentil, perquè amb galania ens recorda les belles costums de la terra i és la dansa de la germanor, on s'hi ajunten, donant-se les mans, les damiselles de ciutat i el pagès de la montanya. L'anella amistosa de la sardana lliga, amb una llaçada d'amor, tots els cors.

Ella és honesta, car no ofèn a Déu. La espiritualitat de la dansa, que a tots ens agermana, no la trovarem en cap de aquells balls forasters, dançes de la carn, que ens flagellen, i que, amb el baf de llordes passions, ofeguen tota idealitat pura i serena.

Fomentem nostra dansa catalana
i els balls immorals desterrem...

Puix la sardana té gran influència i valiment per a la educació del sentiment moral de la nostra joventut.

Oiu el plany de la tenora com encara desgrana els seus ritmes.

Veniu... veniu a ballar...

El jovent no'n té gosadia de donar-se les mans, més...

Balleu... balleu...

Ens diu la tenora amb afany,

I com l'ovella esporuguida,

Segueix el seu plany...

PIU RADAIRET

NEVANT!

*Maquinalment com cada dia
he obert avui mon finestral.
Neva! Quin goig! Benvingut sia
el jorn hermós i virginal.*

*I en el ampit de la finestra
la quietud del jorn naixent
ressona endins com una orquestra
que me corprèn devotament.*

*Devotament! Aquell silenci
ès com un càntic relligiós,
forçant l'esprit per a que es llenci
als peus de un Déu tot amorós.*

*Arbres que veig fan reverència
son cap altiu ben acotat,
senten a Déu en sa presència,
l'esclat potent de Magestat.*

*Blancor lilibal que m'acarones
¡quin bell record m'has deixondit!
are revisc dolces estones
del temps que enyor de molt petit,
quan hom mirant la caputxeta,
boi aclarint el temple sant
als jorns festius, me duia neta
eixa impressió d'avui: nevant!*

J. E.

ALTS EXEMPLES

ELEAÇAR

*La llei del poble jueu
 Antioc volgué destruir:
 ¡Fora les costums dels pares
 en la ensenyança dels fills!
 Que adorin el déu del dèspota
 i aborreixin el Déu viu
 i que amb la seva mort pagui
 qui sa Llei vulgui seguir.
 Molts traicionen la patria
 per escapar del perill.
 Eleaçar amb constància
 es mostra digne de si;
 fins l'apariència refusa,
 com que fos el més gran crim,
 de trencar la Llei sagrada
 que des de l'infància ha obeït.
 No vull deixà un mal exemple
 al jovent, fills dels meus fills,
 ni ma vida deshonrada
 tindria atractiu per a mi.
 Vinga la mort, no la temo,
 que's presentin els butxins...
 I per són Déu i sa Patria
 un martir al cel tenim.*

JORDI CATALÀ.

NOUS RÈTOLS EN CATALA

Al carrer de les Dolors hi ha la següent indicació: «Despatx al carrer de Sant Ferriol, n.º 25». Al passeig de Blai se llegeix «Consultori jurídic-administratiu. Miquel Llosas i Ramón Llongarriu. Advocats.»

En aquesta llista de rètols en llengua catalana, que de temps venim reproduïnt ens cal esmentar—puix el reproduir seria fatigar nostres llegidors—els rètols-anuncis que en totes o casi totes les botigues es fan per a donar a conèixer al públic les mercaderies que s'hi venen i els seus preus.

Pus honreu el català Déu vos don sorti.